

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 41.968/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 20 december 2006 door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "tot instelling van een tegemoetkoming in de huurprijs voor woonbehoeftige huurders", heeft op 10 januari 2007 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*
* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe te voorzien in een tegemoetkoming in de huurprijs van een conforme woning voor de huurder, die een woning verlaat die niet aan de minimale kwaliteitseisen van het decreet van 17 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode (hierna: de Vlaamse Wooncode) voldoet. Het gaat hierbij om ongeschikt of onbewoonbaar verklaarde woningen, of inzake bezetting onaangepaste woningen. Ook de huurder die zijn hoofdverblijfplaats had in een openluchtrecreatief verblijf, of een dakloze, komen voor zulk een tegemoetkoming in aanmerking.

Tevens wordt in een tegemoetkoming voorzien in de huurprijs voor bejaarden en personen met een handicap die een niet aangepaste woning verlaten om een aangepaste woning te huren. Ook de personen die een woning in huur nemen van een sociaal verhuurkantoor, komen in aanmerking voor een tegemoetkoming.

Het ontwerp bepaalt te dien einde de voorwaarden waaraan de woning of de kamer die de huurder verlaten heeft, alsmede de woning die de huurder in huur neemt, moeten voldoen. Ook bepaalt het ontwerp de voorwaarden waaraan de huurder moet voldoen. Daarnaast regelt het ontwerp de procedure tot het verkrijgen van de tegemoetkoming, de berekening ervan en de betalingsprocedure, alsmede voorziet het in een controle - en sanctieregeling.

.../...

Het ontwerp is bedoeld om in de plaats te komen van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 december 1991 tot instelling van individuele huursubsidies en een installatiepremie bij het betrekken van een gezonde of aangepaste huurwoning.

3. De rechtsgrond voor het ontworpen besluit wordt in beginsel geboden door de artikelen 81, § 1, en 82 van de Vlaamse Wooncode.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. In het eerste lid van de aanhef kan de rechtsgrond worden gepreciseerd door te verwijzen naar artikel 81, § 1, van het aldaar genoemde decreet.

Artikel 2

5. In de inleidende zin van artikel 2 wordt aan de Vlaamse minister bevoegd voor de huisvesting, een onduidelijke delegatie verleend om eventueel nader de voorwaarden te bepalen waaronder een tegemoetkoming in de huurprijs van een woning kan worden verleend.

Ofwel heeft die bevoegdheid die aldus aan de minister wordt opgedragen betrekking op detailmaatregelen of op uitvoeringsmaatregelen van bijkomende aard. In dat geval dient die opdracht nader te worden gepreciseerd.

Ofwel reikt de aan de betrokken minister verleende opdracht verder dan het nemen van detailmaatregelen of van uitvoeringsmaatregelen van bijkomende aard. In dat geval is die delegatie ontoelaatbaar en dienen deze voorwaarden in het ontwerp zelf te worden omschreven.

Artikel 13

6.1. Artikel 13, eerste lid, eerste zin, van het ontwerp bepaalt in welke gevallen de tegemoetkoming (subsidie) moet worden terugbetaald.

Luidens artikel 13, eerste lid, tweede zin, kan de administrateur-generaal van het agentschap in uitzonderlijke omstandigheden een afwijking van de verplichting tot terugbetaling van de tegemoetkoming toestaan als de begunstigde kan aantonen dat hij te goeder trouw heeft gehandeld.

In dit verband dient te worden opgemerkt dat een regeling betreffende de terugbetaling van subsidies reeds is opgenomen in artikel 57 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991. Die bepaling blijft, overeenkomstig de overgangsbepaling vervat in artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, van toepassing zolang de federale wetgever niet, met toepassing van artikel 50, § 2, derde lid, van de genoemde bijzondere wet, de algemene beginselen heeft vastgesteld die op het stuk van de controle inzake het verlenen en het gebruik van subsidies gelden voor de gemeenschappen en de gewesten ⁽¹⁾.

Uit de bepalingen van de bijzondere financieringswet en uit de parlementaire voorbereiding ervan blijkt dat het de gemeenschappen en de gewesten niet toekomt inzake de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies "algemene bepalingen" vast te stellen, zelfs niet door de bestaande algemene bepalingen te hernemen, maar dat ze alleen bevoegd zijn om "buiten dit wettelijke kader ... in deze materies specifieke regels te bepalen" ⁽²⁾. De bevoegdheid om ter zake "specifieke regels" vast te stellen moet - volgens de verklaringen van de Minister van Financiën in de bevoegde Kamercommissie - in die zin worden begrepen dat "de gemeenschappen en gewesten die (door de federale wetgever vastgestelde) regels (eigenlijk) alleen maar strenger (kunnen)

⁽¹⁾ De wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof is tot op heden, voor wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft, nog niet in werking gesteld.

⁽²⁾ De memorie van toelichting bij het ontwerp dat de bijzondere wet van 16 januari 1989 is geworden (*Parl. St.*, Kamer, 1988-89, nr. 635/1, 37).

maken (en er) niet (kunnen van) afwijken" ⁽³⁾. Het vaststellen van dergelijke strengere regels inzake de controle op het verlenen en het gebruik van subsidies komt evenwel, behoudens uitdrukkelijke delegatie aan de Regering, aan de decreetgever toe.

Uit wat voorafgaat volgt dat, voorzover met het ontworpen artikel 13, eerste lid, zou worden beoogd de bestaande wettelijke regeling van de in artikel 57, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit vervatte regel te versoepelen door te bepalen in welke gevallen de begunstigde slechts tot terugbetaling is gehouden, alsmede aan de administrateur-generaal van het agentschap een zekere appreciatiebevoegheid te verlenen omtrent het al dan niet terugvorderen van de tegemoetkoming, is de ontworpen bepaling aangetast door bevoegdheidsoverschrijding.

6.2. Naar luid van artikel 13, tweede lid, eerste zin, van het ontwerp dient het terug te betalen bedrag te worden gestort "ten voordele van het Fonds voor de Huisvesting, vermeld in artikel 59 van de Vlaamse Wooncode".

Dat artikel 59 bepaalt dat "onverminderd andersluidende bepalingen [...] de terugbetalingen van subsidie of van tegemoetkomingen die krachtens de Vlaamse Wooncode verleend werden en die teruggevorderd worden omdat de begunstigden de aangegane verbintenissen of gestelde voorwaarden niet naleven, [worden] toegewezen aan het Fonds voor de Huisvesting".

Alhoewel in beginsel vermeden moet worden dat in het ontwerp regels van hogere rang worden overgenomen, kan zulks soms ter wille van de leesbaarheid van de tekst verantwoord zijn. Vereist is dan wel dat duidelijk wordt aangegeven dat de betrokken bepaling van het ontwerp in feite niet meer inhoudt dan de bevestiging van een regel van hogere rang, om te vermijden dat later uit het oog zou worden verloren dat de Vlaamse Regering niet bevoegd is om de draagwijdte van die regel te wijzigen ("overeenkomstig artikel 59, eerste lid, van de Vlaamse Wooncode ...").

⁽³⁾ *Parl. St.*, Kamer, 1988-89, nr. 635/18, 543.

Artikel 14

7. Luidens artikel 14 zijn de bepalingen van het Strafwetboek en de gerechtelijke vervolgingen met toepassing van het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen, van toepassing op de begunstigden van de tegemoetkoming.

De artikelen 81, § 1, en 82 van de Vlaamse Wooncode bevatten echter geen delegatie aan de Vlaamse Regering om de bepalingen van het Strafwetboek en de strafbepalingen die zijn vervat in het voornoemde koninklijk besluit van 31 mei 1933 van toepassing te verklaren.

Artikel 14 dient dan ook uit het ontwerp te worden weggelaten.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	kamervoorzitter,
	J. SMETS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

G. VERBERCKMOES

D. ALBRECHT